

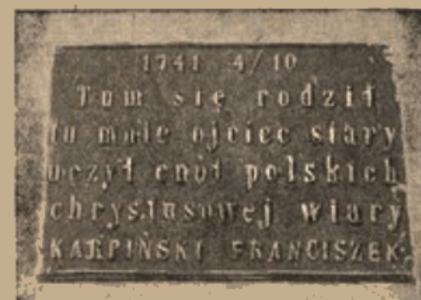
już syna w twarz, za co tenże odwzajemnił mu się pocałowaniem ręki.

Z ważniejszych budowli mających związek z osobą poety, wymienić należy jeszcze szkołę, dom ludowy i ulicę jego imienia.

St. Daszkiewicz.

Tablica pamiątkowa z brązu znajdująca się w „kościółku Fr. Karpińskiego” w Hołoskowie (pow. tłumacki), ku cześć poety wzniesiona.

Tablica pamiątkowa, umieszczona na fasadzie „kościółka Fr. Karpińskiego” w Hołoskowie (pow. tłumacki), ze słowami poety.

Dąb w Hołoskowie (pow. tłumacki), pod którym, według podania, Franciszek Karpiński pisał swoje poezje.

Z POLSKI O POLSCE.

W Hołoskowie, miejscu urodzenia Franciszka Karpińskiego.

Niedaleko Stanisławowa, w powiecie tłumackim, leży wieś Hołosków, miejsce urodzenia twórcy nieśmiertelnej pieśni „Kiedy ranne wstają zorze”.

We współczesnej epoce kultu pamiątek

„Franciszku Karpińskiemu,

Poezie serca w setną rocznicę śmierci młodzieńczej szkół średnich w Kołomyi.

4/X 1925”.

Bożego Śpiewaka Franciszka Karpińskiego * 4. X. 1741 w Hołoskowie † 4. IX. 1825 w Łyskowie na Litwie postawili ze składek Rodaków na miejscu dworu darowanego przez Bronisława Dobrowolskiego. Pro-

Kościółek w Hołoskowie (pow. tłumacki), nazwany przez miejscową ludność „kościółkiem Fr. Karpińskiego”.

Budynek szkoły powszechnej im. Fr. Karpińskiego w Hołoskowie (pow. tłumacki).

narodowych, wydobyć na powierzchnię życia nieznaną przez ogół społeczeństwa wartości po wielkim poecie Pokucia i spopularyzowanie ich, jest rzeczą zewszem niezmiernie aktualną. Po Franciszku Karpińskim pozostały w Hołoskowie niezatarte ślady. W pierwszym rzędzie wymienić należy kościółek przez lud tutejszy zwany „kościółkiem Karpińskiego”. „Kościółek” jest konstrukcją żelaznej, o ścianach z betonu, a zakupiony przez miejscowych włościan na Powszechnej Wystawie Krajowej we Lwowie, w r. 1894, u właściciela, dziś już nieistniejącej fabryki żelaza Bredta w Otyńni. „Kościółek” — to pawilon ze wspomnianej wystawy. „Kościółek” należy dziś do parafii otyńskiej. Fronton jego zdobią dwie tablice. Na jednej większej, żelaznej, wybity jest napis:

„1741—4/10

Tu się rodził, tu mnie ojciec stary,
Uczył cnot polskich, Chrystusowej wiary”;

— na drugiej mniejszej:

Przed drzwiami, u wejścia do zakrystii, leży płyta kamienna dużych rozmiarów, z napisem:

„Dom. Tu położono zwłoki mojej drogiej matki Eleonory Konstan”.

Do kogo odnoszą się te słowa — nie wiadomo. Napis jest wyrzyty w płycie częściowo drukiem, częściowo zwykłym piśmem. Górne pole płyty zdobi wieniec laurowy, w środku którego znajdują się symbole wiary, nadziei i miłości, z koroną nad górejającym sercem.

W „Kościółku”, po prawej stronie od wejścia, znajduje się na ścianie wielki odlew z brązu, przedstawiający u góry — popiersie poety, poniżej — na szerokiej płycie — płaskorzeźbę wyobrażającą promienisty wachód słońca zza gór — lasy, zboże, żeńców. Na pierwszym planie klęczy postać niewieścia z wyciągniętymi ramionami w stronę „wstającej zorzy”. Płaskorzeźba ilustruje tekst pieśni „Kiedy ranne wstają zorze”. Jeszcze niżej znajduje się marmurowa tablica z napisem: „Na chwałę Przedwiecznego, a ku pamięci trwałej

boszcz ks. P. Jastrzębski, A. Dobrownicki właściciel dóbr, W. Łysakowski dzierżawca dóbr, F. Piechowski wysłużony rotmistrz, M. Służewski radca ces. i gospodarze z Hołoskowa: M. Kijowski, J. Rabczki, M. Tutak”. Na końcu widnieją słowa pierwszej zwrotki „Kiedy ranne wstają zorze”.

Obok kościółka rośnie olbrzymich rozmiarów dąb i wierzb, pod którymi według podania Karpiński pisał swoje natchnione wiersze.

Wśród mieszkańców wsi utrzymuje się legenda, która mówi, jakoby podczas nieobecności w domu ojca Franciszka wpadł do dworu osławiony Dobosz, a było to w chwili przyjścia jego na świat. Na wieść o tem w zbroju odezwała się rycerskość: wprosił się na ojca chrzestnego, bawił się i pil naumór wraz ze swoimi kamratami, a Franciszkowi przepowiedział sławną i wielką przyszłość.

Inne podanie mówi o surowym wychowaniu Franciszka. Mianowicie, pewnego dnia ojciec bez powodu uderzył 18-letniego